

PANORAMA

GAZETA BEZPŁATNA

Powiatu Wielickiego

800 lat temu i współcześnie

Solny Orszak Świętej Kingi

Wielkim przeżyciem było przeniesienie się, dokładnie w miejscu wydarzeń, w Staniątkach, 800 lat wstecz, do pierwszej połowy XIII wieku. Średniowieczny, 800 letni kościół pierwszego w Polsce Opactwa Benedyktynów zachował się całkowicie, a i modlitwa mniszek od ośmiu wieków tu trwa! To jeden z najstarszych zabytków gminy Niepołomice. W krypcie fundatorów pochowane są osoby, których historia życia związana była z samym początkiem opactwa, a których postaci zostały ukazane podczas wydarzenia historycznego Solny Orszak Świętej Kingi. Benedyktynskie mniszki udokumentowały wizyty pary książęcej Bolesława V i Kingi, a nadto fakt, iż księżna Kinga przybyła do nich w celu zwiedzenia klasztoru. Stąd program odpustu ku czci Matki Bolesnej Staniąteckiej, z Mszą Świętą odpustową, został po południu ubogacony przez mieszkańców Staniątek i okolicznych miejscowości, pragnących odtworzyć te wydarzenia. Jako, że równolegle prowadzone są prace przy reaktywacji Starej Drogi Solnej, fragmentem tej trasy podążała grupa orszaku.

■ 800 lat temu ■ w Królestwie Polskim

Królestwo Polskie podzielone było wówczas na dzielnice, na mocy ustawy sukcesyjnej Bolesława III Krzywoustego: senioralna ze stolicą państwa w Krakowie przypadała najstarszemu księciu z panującego

rodu Piastów, młodszy książęta zarządzali pozostałymi. Zamysłu Bolesławowa Krzywoustego nie zrealizowano, jak tego pragnął. Zasadę senioratu podtrzymywano jeszcze, choć z trudnościami, za panowania księcia Bolesława V. Jego wujem był książę Konrad Mazowiecki. Gdy para książęca Bolesław V i Kinga objęła dzielnicę krakowsko-sandomierską, żyjąc w małżeństwie, w czystości Bogu poświęconej, skupili się oni na sprawach gospodarczych oraz społecznych. Pracy i trudów mieli wiele, gdyż polskie ziemie i ludność wyniszczyli dwukrotnie Tatarzy.

■ 800 lat temu ■ Bolesław V oraz królowna Kinga

Kinga, królowna węgierska, urodzona w 1234 roku, przybyła do Polski już w roku 1239, tu się wychowywała. O jej rękę dla polskiego księcia pojechał, jak pisaliśmy w lipcowym wydaniu, prosić króla Węgier Belę IV,

Dzieci z Przedszkola im. Świętej Kingi w Podłężu z dokumentami nadań, m.in. Bolesława V z jego pieczęcią, z 1254 roku, potwierdzającego poprzednie dokumenty nadań fundatorów fot. Bogdan Pasek

Kochanowski w Krzyszkowicach

6 września wielicka biblioteka zorganizowała w Domu Ludowym w Krzyszkowicach wspólne, w ramach narodowego, czytanie: pieśni, trenów i fraszek Jana Kochanowskiego. W wydarzeniu licznie wzięli udział przyjaciele Biblioteki i mieszkańcy Wieliczki, a pośród nich przedstawiciele Teatrów Bynajmniej i Sztolni. Oprawę muzyczną zapewnił zespół instrumentalno wokalny Finesus Trio.

Każdy z wykonawców przeżywał występ, wszyscy otrzymali gromkie brawa. Świetnie poradził sobie także Starosta Roman Ptak, Dyrektor Aneta Tracz, Ksiądz Wojciech. Przybyli licznie Czytelnicy i Sympatycy krzyszkowickiej Biblioteki. Wszystkich serdecznie witała dyrektorka Beata Chorobik. To były bezcenne chwile.

B.Z.

Festiwal Operowo Operetkowy im. Aleksandry Polak

Pierwszy Festiwal Operowo Operetkowy im. Aleksandry Polak i gala finałowa już za nami! 31 sierpnia na dziedzińcu Zamku Królewskiego odbył się koncert operowy Musica Bella. Prowadziła to wyśmienite wydarzenie Jolanta Suder., wystąpili doborowi śpiewacy operowi oraz, oczywiście, Orkiestra Straussowska Obligato. Dziedziniec Zamku Królewskiego wypełniony był po brzegi, zainteresowanie przerosło marzenia organizatorów, co skromnie

podkreślała prezes Wanda Pilch Dobrowiecka, a której bardzo dziękowano za wielki wkład pracy. Wspólnie podjęto z publicznością decyzję, o kontynuacji tej bezcennej, trwającej tydzień uczty muzycznej, za rok. B.Z.

Sułków

„Kartoflove love”

Koło Gospodyń Wiejskich „Sułkowiarki” świętowało pierwszą rocznicą rejestracji w ARiMR wydarzeniem „Kartoflove love”. Wszystkich serdecznie witała przewodnicząca Beata Borzęcka, z Sułkowską grupą pań. Wydarzenie miało formułę festynu połączonego z konkursem ziemniaczanych zup regionalnych. Przybyli do Sułkowa Koła Gospodyń Wiejskich z Lednicy Górnej i Chora-

gwicy. Wspólnie Panie przygotowały zestawy degustacyjne, aby każdy z uczestników mógł wybrać najlepszą, według niego, zupę ziemniaczaną. Potem jeszcze była degustacja pierogów ruskich i placków ziemniaczanych. Nie zabrakło i pysznych ciast. Przybyli licznie mieszkańcy i zaproszeni goście. B.Z.

max ELEKTRO

AGD / RTV / MULTIMEDIA

Twoje miasto

Twój sklep

Twój e-sklep

www.maxeлектро.pl

GWARANCJA NISKICH CEN

www.maxeлектро.pl

F.H.U. Partner

ul. Sikorskiego 4, 32-020 Wieliczka

12 278 20 02

500 250 270

e-mail: partneragd@vp.pl

Godziny otwarcia:

pn. - pt. 9.00 - 17.00

sob. 8.30-13.00

TWÓJ PARTNER
W NIERUCHOMOŚCIACH

ŚWIADCZYMY USŁUGI
W ZAKRESIE:

- POŚREDNICTWA
- DORADZTWA
- WYCENY

POMAGAMY W UŻYSKANIU KREDYTU

KONTAKT

500 250 280
601 060 083

biuro@ajpartnerzy.pl
www.ajpartnerzy.pl

Z NAMI KUPISZ, SPRZEDASZ
LUB WYNAJMIEM NIERUCHOMOŚĆ

POTRZEBUJESZ POMOCY w domu • w pracy • w urzędzie?

Proponujemy NASZĄ POMOC:

interwencja kryzysowa | mediacje | redagowanie pism
psychologiczną terapię uzależnień | sesje terapeutyczne

TRENER UMIEJĘTNOŚCI MIĘKKICH

GABINET TERAPEUTYCZNY

PROGRES
mgr Artur Tebień

UL. KRAKOWSKA 15A, WIELICZKA

TEL. 696-613-855
WWW.GABINETPROGRES.PL

Promocja rozliczenie roczne PIT-37 bez kolejki!

Biuro Rachunkowe

Magdalena Borowska

Wieliczka, ul. Goliana 4a, I piętro
tel.: 501 459 934

cyberhelp.pl

Zbuduj z nami przyszłość

Strony i aplikacje dla Ciebie!

- Strony i sklepy internetowe
- Optymalizacja i pozycjonowanie
- Usługi graficzne

Sprawdź

Gazeta Panorama Powiatu Wielickiego

Wieliczka • Niepolomice • Gdów • Kłaj • Biskupice
PANORAMA
Powiatu Wielickiego

Wydawnictwo SAL - PRESS, Redaktor naczelna: Barbara Zapadlińska

Adres do korespondencji: Skrytka pocztowa 24, 32-020 Wieliczka, tel: 12 278 17 62

e-mail: gazeta@panorama.wieliczka.pl, www.panorama.wieliczka.pl

www.facebook.com/Wieliczka-Gazeta-Panorama-Powiatu-Wielickiego

Redakcja zastrzega sobie prawo do niepublikowania materiałów niezgodnych z linią programową gazety.

Solny Orszak Świętej Kingi

Kościół z początku XIII wieku, pierwszego w Polsce Opactwa Benedyktyn w Staniątkach

Klemens Jaksa, Gryfita, ojciec Wizenny. Miała Kinga od dziecka nosiła w sercu pragnienie życia w czystości poświęconej Bogu, a jej zaręczyny i ślub były, można powiedzieć, wydarzeniem rangi państwowej. Całą ufność złożyła w księciu Bolesławie, a ten, mimo że bardzo to odcierpiał z bólem, uszanował ją i jej pragnienie. Bolesław V uczynił to dla niej! On, Piast, rycerz, na ręce biskupa Prandoty, na Wawelu, publicznie, złożył ślub czystości. Ona także. Na następcę na tron senioralny przysposabiali Leszka Czarnego, syna księcia Konrada Mazowieckiego.

Karolina Maciaszek w książce „Bolesław Wstydlivy, Książę Krakowsko-Sandomierski 1226-1279, długie panowanie w trudnych czasach” pisze, po głębokiej analizie i z ciekawą narracją, z podaniem źródeł, na 750 stronach, o wszystkich możliwych aspektach tego czasu: historycznych, społecznych, rodzinnych, wojсковych, gospodarczych czy religijnych. Podaje wersje łacińskie fragmentów i ich tłumaczeniem. Prawdziwa pasjonatka i tytaniczna praca! Píše ona, że książę Bolesław V podczas 37 lat panowania, był jednym z lepszych gospodarzy, jakiego miały szczęście mieć ziemie krakowska i sandomierska. Dodaje, że w czasach mu współczesnych, przydomka Wstydlivy względem niego nie używano. Nadto, że łacińskie Pudicus oznacza też „obyczajny” lub „skromny”. Od imienia ojca, Leszka Białego, zwano go Leszkowicem. Przydomek powstał później. Dlatego, z szacunku dla naszego Bolesława V, któremu tak wiele zawdzięczamy, pozostaję przy tej klasycznej wersji tytułu książęcego. We wspomnianej publikacji dodano, że mimo „białego” charakteru małżeństwa Kinga (właściwie Kunegunda) i Bolesław byli bardzo udaną parą.

■ 800 lat temu ■ w Krakowie i Wieliczce

W 1241 roku wygrali Tatarzy bitwę z rycerstwem sandomierskim i krakowskim, w której

zginął kasztelan krakowski Klemens Jaksa, fundator Opactwa i ojciec Wizenny, który był jednym z dowódców. Tatarzy ruszyli na Kraków. Spłonęła katedra, być może Wawel, nie było tu murowanych obiektów czy obwarowania, poza kościółkiem św. Andrzeja. Po spaleniu Krakowa ruszyli z niszczycielską siłą dalej. Zniszczona miała być i nasza Wieliczka, co ważne, wraz z szybami solnymi (!), tu autorka powołuje się na Alfonsa Długosza „Magnum Sal jako zabytek kultury materialnej”. Z wiana Kingi miano odbudować zniszczony po dwukrotnych najeżdżach tatarskich Kraków, a niewykluczone, że i książęce Magnum Sal (Wielickę) i osadę, już o charakterze miejskim. Wszak był tu już kościół, targ, karczmy, wyliczane w starych dokumentach oraz zabudowania warzelnicze. Murowany warowny zamek z fosą, którego fragmenty murów zrekonstruowano wewnątrz dziedzińca Zamku Żupnego, jest z końca XIII wieku. Z połowy XIII wieku jest przy tych pierwszych murach najstarszy szyb, który można codziennie bezpłatnie zwiedzić, schodząc po kilkunastu schodach, by zobaczyć też wykonane rekonstrukcje i uradować się naszą historią. Wg. historiografii niemieckiej, straty ludności były tak wielkie, że konieczna miała być akcja osadnicza. W 1259 roku, w związku z kolejnym planem wielkiego podboju i rozbicia wpięty sojuszy lokalnych, znów potężną armią Tatarzy najechali Małopolskę, by zniszczyć złupić południowe dzielnice Królestwa oraz uprowadzić ludność, jako brańców. Palili Tatarzy osady, kościoły. Ludzi mordowali, młodych brali w niewolę. W roku 1260 ruszyli na Kraków. Mimo wałów miasto złupiono i zniszczono, uchwalił się umocniony Wawel. Bolesław odbudowywał dzielnicę, loko- wał miasta i wsie, budował kościoły, gromadził rozproszoną ludność. Działali zgodnie i wspólnie z Kingą. Zniszczenia były potężne. Na wypadek kolejnego najazdu papież zobowiązał sąsiednie kraje do obrony, w formie wyprawy krzyżowej przeciw Tatarom. Na terenie księstwa senioralnego, które samo nie mogło się przeciwstawić. Tatarzy przyjęli plan, nie zdobycia go, lecz

Księżna Kinga fot. UMiG Wieliczka

wyniszczenia. Tak więc w tych jakże historycznie trudnych czasach, para książęca wspólnie zajęła się odbudowywaniem naszych ziem po bestialstwie tatarskim.

■ 800 lat temu ■ w Parafii Bodzanów

Odd 1216 roku Parafię Bodzanów, wraz z Staniątkami tworzyły: Ochmanów, Staniątki, Słomiróg, Węgrzce Wielkie (wówczas zawierające w sobie jeszcze dwa okoliczne, współcześnie odrębne sołectwa), a także Zabawa, Zakrzowiec, Zakrzów, Zagórze, ale i, wspominając: Kawki i nieistniejącą już Kruszynową. Opiekę nad parafią sprawowali Benedyktyni z Tyńca. Prepozytem w Opactwie w Staniątkach był Wierzbicka. Informacja ta pochodzi z publikacji „Bodzanów, dzieje wsi i parafii w świetle dokumentów (do roku 1772), opracowanej przed laty przez pasjonata historii, Leona Głowackiego.

Ponad ■ 800 lat temu ■ w Staniątkach

Pierwsze w Polsce Opactwo Benedyktyn, ma już 800 lat (!), jest pomnikiem historii Polski, historii ziemi krakowskiej, książęcej i królewskiej, pomnikiem wiary naszych przodków.

Wnętrze kościoła, z lewej strony Krzyż, z którego Pan Jezus przemówił do pierwszej księni Wizenny

Solny Orszak Świętej Kingi

Powitanie w Szkole Podstawowej w Zakrzowie
fot.UMiG Wieliczka

Powitanie przez Burmistrza Niepołomic Michała
Hebdę, Wiceburmistrza Wieliczki Lucjana Rówińskiego,
Przedstawicielkę Powiatu Wielickiego
Radną Aleksandrę Ślusarek fot. UMiG Wieliczka

Patronem ich jest Święty Wojciech, Biskup i Benedyktyn, Męczennik, który, wg przekazywanej tradycji, podążając do Gniezna, tu uczynił postój, a miejscowa ludność, od jego słów „Udzielamie tady staniatku” (czyli „Zrobimy sobie tu odpoczynek”), nadała tej ziemi nazwę Staniątki. Pierwotnie miejsce fundatorzy obrać mieli, według benedyktyńskiego zwyczaju, na pobliskim wzgórzu Winnica; gromadzone tam tygodniami materiały budowlane odnajdywano rankiem właśnie tu, na tym tu staniąteckim, bagnistym, pełnym żab i węży terenie, zwanym Chrością. Uznano to za znak Opatrzności Bożej, więc tu podjęto przed

ośmiu wiekami budowę. Szczęśliwie i cudownie z żab i węży teren oczyściły bociany.

■ 800 lat temu ■ sól z Magnum Sal czyli z Wieliczki

Przypomnijmy, że warzelnictwo i produkcja soli trwają w Wieliczce od czasów neolitycznych. Dochód z soli warzonej z solanek w Wielkiej Soli (po łańsku Magnum Sal, skąd z czasem powstała nazwa Wieliczka) wpływał do skarbca monarchy. Czynił on też nadania solne m.in. klasztorom, a niektóre z tych dokumentów szczęśliwie zachowały się do dziś! Tak ważne dla Wieliczki świadectwa nadań solnych z Wielkiej Soli są w Opactwie Benedyktyn w Staniątkach, a wielicka Kopalnia Soli dostarcza ją mniszkom do dziś. Stąd też, w wydarzeniu, do księżnej Kingi dołączyli górnicy z wielickiej kopalni, by dostarczyć po drodze, sól, taką jaką wówczas produkowano, a której dotyczyły nadania księcia Konrada Mazowieckiego z roku 1232 (dla Wierzbicy, ich prepozyta), Dokumenty jego dla mniszek: z 1242 roku oraz Bolesława V z 1254 roku odczytano w istotnych fragmentach, obok obrazu przedstawiającego Gryfitów, fundatorów pierwszego w Polsce Opactwa Benedyktyn w Staniątkach, bowiem książę Konrad Mazowiecki zebrał fundatorów: biskupa Andrzeja, Wierzbicę, Benedyktyna z Tyńca, prepozyta i kasztelana Janko. Wspominał na Klemensa, ojca ksieni Wizenny i głównego fundatora, bo już wśród żywych go nie było!

Poznaliśmy gatunki produkowanych wówczas w Wieliczce soli oraz zobaczyliśmy, jak wyglądały, dzięki wypełnionym nimi niekom z Muzeum Żup Krakowskich. A sól ta: z Magnus Sal naszego, nazywała się koryto /korito/, które się nazywa składowe /postojowe-sosta/, pecyny /peczini/ i korce /corcze/ oraz innym pozyskiwaniem soli, które nazywa się potocznie slobi (żłoby). Dokument z 1254 roku zatwierdza nadania z roku 1242. Poprzeż zapisy tych dokumentów, co podkreślano w relacjach z Solnego Orszaku Świętej Kingi, uwidoczniła została silna więź historyczna i duchowa Bene-

dyktynek staniąteckich i wielickiej Kopalni Soli, która przetrwała próbę 800 lat!

■ 800 lat temu ■ Stara Droga Solna

„Solny Orszak Świętej Kingi” powstał z inicjatywy znanego regionalisty, Tadeusza Ziobro. Zainteresował się on nadaniami solnymi z XIII wieku, po przeczytaniu książki o Bolesławie V, Karoliny Maciaszek. Wówczas przewożono tędy sól kamienną, wozami, wiele osób dzięki temu zyskało pracę. Przebieg Starej Drogi Solnej jest w trakcie analiz historycznych.

■ Księżna Kinga w Staniątkach

Poszukiwania obecności Księżnej Kingi w Opactwie Benedyktyn w Staniątkach, to owoc dnia skupienia. Siostra Zacharia oprowadzając po tutejszej kaplicy, powiedziała, że Księżna Kinga i pierwsza tutejsza Ksieni Wizenna, znały się. Stąd i kwerenda w archiwum klasztoru i artykuł w Panoramie Powiatu Wielickiego. **Staniąteckie mniszki opisując** w 1904 roku wówczas ich 700 letnią historię i kult Matki Bożej Bolesnej, podały, że ich klasztor odwiedzała, a nawet zwiedziła Księżna Kinga! „Obszerne kroniki klasztoru, bogate w rękopisy archiwum staniąteckie, dokumenty dawne i podręczniki autorów drukowanych, służyły nam za podstawę do opracowania tego dzieła” napisały w „Zarysie historii klasztoru PP. Benedyktyn w Staniątkach” skreślonym z okazji Kongresu Mariańskiego w Lwowie, w druku wydanym rok później. **Artykuł opublikowany został w lipcowym wydaniu Panoramy Powiatu Wielickiego, <https://www.panorama.wieliczka.pl/ksiezna-kinga-odwiedzala-opactwo-benedyktyn-w-staniatkach-bezcenne-odkrycie-w-archiwum/opisane-tam-zostaly-okolicznosci-fundacji-oraz-relacje-rodu-gryfitow-z-rodzina-ksiazeczka>**. Kontynuując, salę Muzeum Opactwa można zwiedzać co niedzielę, w godzinach 12:00-12:30.

Kinga ■ 800 lat temu ■ i współcześnie

Wieści o przejeździe przez gminę Niepołomic Księżnej Kingi rozeszły się szybko. Nasza Święta Patronka jest bardzo szanowana i czczona, jest patronką górników solnych i naszego Powiatu Wielickiego, współpatronką Wieliczki. Znamy ją, gdyż wiele pokoleń mieszkańców tej ziemi pracowało w wielickiej kopalni, lecz także dlatego, że była osobą

Przejazd Orszaku Starą Drogą Solną fot. UMiG Wieliczka

Przejazd Orszaku Starą Drogą Solną fGórnicy z solą warzoną z Magnum Sal (Wieliczki), zgodnie z nadaniami książęcymi, dla Mniszek staniąteckich (1242 i 1254 rok) oraz Wierzbicy (1232 rok)UMiG Wieliczka

Uroczystość Matki Bożej Bolesnej Staniąteckiej. Mszy Święte odpustowej, przewodniczył Ks. Franciszek Janyga, Delegat Krakowskiej Inspektorii Salezjanów ds. młodzieży.

wielkiej dobroci. Opiekowała się chorymi i ubogimi, działała na rzecz rozwoju kultury rolnej. Poznała biedę ludzką, gdy uciekali przed Tatarami, zaznała wtedy okoliczności tułaczki. Wychowywała dziewczynkę matka Bolesława, Grzymisława, a później dołączyła siostra Bolesława Salomea (później klaryska, błogosławiona), gdy jej mąż Koloman, brat Beli IV zginął od Tatarów na Węgrzech. To odcisnęło trwałe ślady w życiu wewnętrznym Kingi. Przez 40 lat, gdy towarzyszyła i czynnie pomagała mężowi, pomagała ziemi polskiej. Starła się być matką narodu.

Zakładała przytułki dla starych i chorych. Broniła wdów i sierot. Uczyla ludność uprawiania ziemi. Czasy to były bowiem wielce trudne i niebezpieczne. Dlatego też ówczesne i kolejne pokolenia zapamiętały ją wdzięcznie, utrwalając pamięć, szacunek i podziw w tradycyjnej formie legend. Jednak, przede wszystkim, jest ona osobą która tu żyła, działała i realnie zapisała swój ślad w naszej historii.

Za wyproszone łaski nasi górnicy jeżdżą rokrocznie z dziękczynną pielgrzymką do Starego Sącza. Za to, jaką była dobrą, miłą Bogu i ludziom osobą, jak po śmierci także przyczyniała się za będącymi w potrzebie wypraszać Bożą pomoc, czyniono starania wpiąć o jej wyniesienie na ołtarze, beatyfikację i później kanonizację. Pamięć o niej jest żywa i pełna wdzięczności. Dodając, że bywała w Staniątkach i podsumowując powyższe, nie dziwi

fakt, że podczas historycznego przejazdu, była tak serdecznie witana, symbolicznie, bo w osobie ją przedstawiającą.

■ Dzień odpustu'2025

Uroczystość Matki Bożej Bolesnej Staniąteckiej miała miejsce 21 września. W uroczystej sumie odpustowej, celebrację sprawowało czterech Księży, przewodniczył Mszy Świętej Ks. Franciszek Janyga, Delegat Krakowskiej Inspektorii Salezjanów ds. młodzieży, współcelebransem był Ks. Proboszcz Grzegorz Mucha. Ksiądz Franciszek Janyga nawiązał do Świętego Jana Bosko, opiekuna młodzieży oraz jego zawierzenia Matce Bożej, szczególnie w najtrudniejszych chwilach. Wskazał na ten szczególny obraz, tę szczególną boczną kaplicę w kościele opactwa z Jej cudownym wizerunkiem, gdzie jest obraz właśnie naszej Matki. Jej Serce przebija siedem mieczy, a oczy łzami są zalane. Stąd prośbę tę ukazano, na czas odpustu, jako temat dnia i modlitwę: Matko z Sercem przebitym, błogosław nam. Oprawę Mszy Świętej dopełniła Orkiestra Reprezentacyjna Kopalni Soli „Wieliczka”, której koncert odbył się pół godziny wcześniej.

■ Solny Orszak Świętej Kingi'2025

Kinga z Orszakiem przebyła drogę odcinkiem Starej Drogi Solnej, od Szkoły Podstawowej w Zakrzowie, z postojem w Zakrzowcu, serdecznie tam witana, także przez niezastą-

piony zespół Melodia. Był chleb i sól, uroczyste powitanie, wpis do kroniki. Było dużo radości oraz wspólnych zdjęć. W orszaku byli oczywiście górnicy i nieodłączna sól. W Staniątkach oczekiwała na księżną pierwsza księżniczka Wizen na oraz proboszcz Parafii Bodzanów, włączyły się w przywitanie dzieci z tutejszej Szkoły Podstawowej i Przedszkola im. Świętej Kingi z Podłęża, Orkiestra Reprezentacyjna Kopalni Soli Wieliczka zagrała księżną fanfary! Przywitały ją delegacja Powiatu Wielickiego (Aleksandra Ślusarek), Niepołomic (burmistrz Michał Hebda) i Wieliczki (wiceburmistrz Lucjan Rówiński), także wręczając kwiaty.

Repliki dokumentów nadeń solnych były niezwykle ciekawym świadectwem z XIII wieku! Ten wydany przez Bolesława V w Sandomierzu, 23 lutego 1254 roku, zatwierdzający wszystkie dotychczasowe nadania i przywileje dla zakonnic ze Staniątek, zakonu świętego Benedykta, diecezji krakowskiej, zachowany w oryginale, ma pieczęć z postacią naszego księcia, w rycerskiej zbroi, z mieczem oraz tarczą z Orłem Piastowskim. Była też Racława, mama Wizeny oraz oczywiście, kluczowa postać, Wierzbęta. Scenom towarzyszył także obraz z Wieliczki, Świętej Kingi z Bolesławem V, nawiązujący do legendy o odnalezieniu soli. Zespół Młodia zaśpiewał wzruszającą pieśń powstałą na koronację obrazu Matki Bożej Bolesnej Staniąteckiej w 1924 roku

c.d. na stronie 8

Msza Święta, procesja fot. B. Pasek

Matka Ksieni Stefania Polkowska (z lewej strony) oraz Siostra z Opactwa Benedyktynów w Staniątkach fot. B. Pasek

MIESIĘCZNIK MUZEUM ŻUP KRAKOWSKICH WIELICZKA

Ostatni etap gigantycznego remontu na Zamku Żupnym – zwiększy się powierzchnia ekspozycyjna i nie będzie barier

Zamek Żupny w Wieliczce, fot. Bogdan Pasek

Dzięki ponad 30 mln zł unijnej dotacji Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka rozpoczyna kolejny etap modernizacji Zamku Żupnego. Pieniądże te przeznaczone zostaną m.in. na remont Zamku Środkowego i Południowego, a także na stworzenie nowej, wystawy stałej poświęconej historii solnego przedsiębiorstwa. W czasie prac Zamek Żupny nie będzie dostępny dla zwiedzających.

– Od 2016 roku realizujemy strategiczny plan przebudowy zamku i reorganizacji Muzeum. Inwestycja ta uzupełni i zamknie w logiczną i spójną dla widza całość opowieść o Wieliczce i Żupach Krakowskich – mówi Jan Godtowski, Dyrektor

Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka.

Koszt całej inwestycji to ponad 50 mln zł. Z tego ponad 30 mln pochodzi z programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS), zaś pozostała kwota z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego oraz własnych środków Muzeum. Prace rozpoczną się na przełomie roku. W obu modernizowanych skrzydłach zamku pojawią się windy dla osób z niepełnosprawnościami oraz przebudowane zostaną klatki schodowe. Zamek Środkowy zostanie przekształcony w nowoczesną przestrzeń wystawienniczą z pełnym zabezpieczeniem przeciwpożarowym

i antywłamaniowym. Nowe oblicze zyska też Zamek Południowy, na którego piętrze będą prowadzone zajęcia edukacyjne. Dolna część posłuży działalności gastronomicznej. W projekcie przewidziany jest ogólnodostępny skwer, nawiązujący do dawnego ogrodu żupnego wraz z przestrzenią przyjazną osobom z niepełnosprawnościami.

– Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, zamek w nowej odsłonie zostanie udostępniony w drugim półroczu 2028 roku. Po zakończeniu wszystkich prac powierzchnia wystawiennicza powiększy się do 1470 m². Znikną też bariery architektoniczne – informuje dyr. Jan Godtowski.

Jeszcze do niedawna zbiory i wystawy czasowe prezentowane były tylko w środkowej, najstarszej części zamku, co ograniczało możliwość rozwoju Muzeum, nie pozwalało na wykorzystanie nowoczesnych rozwiązań wystawienniczych oraz powodowało trudności w organizacji wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych. Pojawiały się głosy, że również pozostałe części zamku powinny być w całości udostępnione zwiedzającym. To łączyło się jednak z koniecznością zakupu nowego

budynku dla administracji muzealnej. Taka decyzja zapadła, gdy stanowisko dyrektora Muzeum objął Jan Godtowski. W 2017 r. Muzeum nabyło budynek przy ul. Daniłowicza, a następnie pozyskało pieniądze na jego gruntowny remont. Obiekt dziś wygląda imponująco. Dzięki temu, że został rozbudowany o dodatkowe skrzydło, pracownikom zapewniono nowoczesne i komfortowe warunki do pracy, badań naukowych, prac konserwatorskich oraz przechowywania zbiorów.

Jednocześnie z pracami przy ul. Daniłowicza prowadzony był remont Zamku Północnego. Jak mówi dyr. Jan Godtowski, dzięki tej inwestycji Muzeum już zaczęło pozyskiwać na wystawy wysokiej klasy zabytki, wymagające odpowiedniego eksponowania i przechowywania. W odnowionych salach pierwszego piętra goszczą już wystawy czasowe. W tej części zamku zostanie zaaranżowana na nowo ekspozycja solniczek. Natomiast na parterze powstanie wystawa stała „Solny klejnot w koronie”, przedstawiająca pełną historię Żup Krakowskich.

Magdalena

Strzebońska-Jasińska

Od gotyku po art déco – Dni Solniczki 2025

Kolekcja solniczek prezentowana w Zamku Żupnym jest uznana za jedną z najcenniejszych, największych i najpiękniejszych. Jej unikatowe eksponaty – m.in. ze złota, porcelany, kamieni szlachetnych i masy pertowej – powstawały w najlepszych warsztatach złotniczych i wytwórniach porcelany. W związku z remontem Zamku Żupnego te małe arcydzieła sztuki będzie można zobaczyć tylko do końca października.

W programie:

- **Rodzinne warsztaty malowania solniczek** (11 i 25 października, godz. 11.00). Doskonała okazja, by dzieci i dorośli stworzyli własne, unikatowe dzieła inspirowane muzealnymi eksponatami.
- **Quiz z zagadkami** – odkrywający niezwykle ciekawostki związane z dawnymi

Solniczka z Urbino, fot. D. Kotakowski

mi solniczkami.

- **Kącik edukacyjny dla najmłodszych** – tu czekają na małych artystów kolorowanki, puzzle magnetyczne i karty z zagadkami.

- **Oprowadzania kuratorskie z Klementyną Ochaniak-Dudek** (28 września, 12 i 25 października, godz. 13.00) – kuratorka w ciekawy sposób

opowie o historii solniczek, ich roli w życiu codziennym. a także wskaże najcenniejsze eksponaty.

Koszt zajęć edukacyjnych: 15 zł/os. lub 45 zł bilet rodzinny (2+2 lub 3+1).

Oprowadzania kuratorskie odbywają się w ramach biletu wstępu do Zamku.

Święto Soli 2025 z Nagrodą Rodziców

Serdecznie dziękujemy za głosy oddane na Święto Soli

organizowane przez Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka

od ponad 20 lat. Dzięki Państwu wydarzenie zdobyło Nagrodę Rodziców w konkursie „Stoneczniki 2025” na najbardziej wartościową inicjatywę dla dzieci w kategorii: sztuki wizualne. Konkurencja była bardzo duża. O nagrody walczyło 56 instytucji kultury. Dziękujemy organizatorowi – Fundacji Czas Dzieci. Gratulujemy wszystkim nominowanym i nagrodzonym. A już dziś zapraszamy na przyszłoroczne Święto Soli, 14 czerwca 2026 roku.

Gala „Stoneczniki 2025”, fot. A. Szymańska

Terminarz Muzeum Żup Krakowskich Październik 2025

Ekspozycje Muzeum są czynne:

na III poziomie kopalni w ramach biletu zakupionego na Trasę Turystyczną:

od poniedziałku do piątku, godz. 9.00–17.00

w Zamku Żupnym:

wtorek–piątek, godz. 9.00–15.30

i sobota–niedziela, godz. 9.00–16.30 (godzina ostatniego wejścia), poniedziałek – nieczynne, sobota – wstęp wolny

- 4 października, godz. 10.00 – **Zabawa ze sztuką:** „Magia szkła”, Zamek Żupny

- 12 października, godz. 10.00 – **Mama Tata i Ja:** „Lampion na jesienny wieczór”, Zamek Żupny

- 18 października, godz. 10.00 – **Festiwal Kultury bez Barier:** „Solniczkowy zawrót głowy”, Zamek Żupny

- 19 października, godz. 10.00 – **Festiwal Kultury bez Barier:** Teatr cieni / Gra światła i cienia w solnych podziemiach, Muzeum w kopalni

- do 19 października – wystawa „400 lat klasztoru Franciszkanów w Wieliczce” Zamek Żupny

- 22 października, godz. 17.00 – **spotkanie Towarzystwa Przyjaciół Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka**, „Herb bractwa kopaczy wielickich” (M. Gil), Zamek Żupny

- do 31 października – wystawa „Piękno soli”, Zamek Żupny

- do 31 października – ostatnia okazja, by zobaczyć odnowione polichromie w komnatach Zamku Północnego przed rozpoczynającym się remontem kompleksu zamkowego

Informacja / rezerwacja zajęć: Dział Edukacji, tel. 12 289 16 33

Pozostałe informacje na stronie: www.muzeum.wieliczka.pl

MUZEUM ŻUP KRAKOWSKICH WIELICZKA
UL. ZAMKOWA 8, 32-020 WIELICZKA
TEL: (12) 289 16 00
MAIL: INFORMACJA@MUZEUM.WIELICZKA.PL
WWW.MUZEUM.WIELICZKA.PL

RED. NACZELNY:
JAN GODŁOWSKI
REDAKCJA:
LILIANNA JAGIELSKA, GABRIELA PASZKOWSKA,
MONIKA CHWAŁEK-OCZKOWSKA

Solny Orszak Świętej Kingi

fot. B. Pasek

„W Staniątkach cichej, klasztornej kaplicy”.

Po zakończeniu wydarzenia, przeżyciem było zejście do krypty fundatorów, gdzie właśnie pochowana jest ksieni Wizenna oraz Raclawa z Klemensem i Dojutrkiem.

Przedstawienie ukazało fakty sprzed ośmiu wieków! Bo kościół opactwa ma 800 lat, zachowany jest oryginalnie! Dobrze jest tam przybywać!

■ Wystąpili mieszkańcy!

Oto oni! Monika Guzik – (Wizenna) pierwsza ksieni Opactwa Benedyktyn w Świątym Wojciechu; Tadeusz Ziobro – (Wierzbiana) Benedyktyn tyński, prepozyt Opactwa i stryj Wizenny, budowniczy Opactwa Benedyktyn z kaplicą klasztorną; Ksiądz Grzegorz Kurpias – (Proboszcz parafii Bodzanów, Benedyktyn tyński), która istnieje od 1216 r. do której należały Staniątki oraz okoliczne osady, Katarzyna Dymek – (Raclawa) mama Wizenny i Dojutrka, żona Klemensa Jaksy, Gryfity, kasztelana krakowskiego, współfundatorka klasztoru; Jakub Bak i Jakub Pawlak – (Górnicy wielickie), z darami solnymi. **W XIII WIECZNE HISTORYCZNE WĄTKI WPROWADZILI LEKTORZY Anna Marzec oraz Wojciech Nowak (także oprowadzał po kryptę).. Wielkie gratulacje! Za zaangażowanie i odwagę, niektóre z osób po raz pierwszy wystąpiły na scenie. Uczynili to wszyscy z wielkim sercem, bowiem Staniątki i Opactwo są im bardzo drogie.**

Główną postacią wydarzenia była Księżna Kinga, którą przedstawiła z wielkim sercem, Natalia Barnaś. Przygotowanie sceny zajęły się Joanna Hytroś i Krystyna Samek, nagłośnieniem Grzegorz Sieprawski z wsparciem, tekstami i replikami – Barbara Zapadlińska, scenariuszem i reżyserią Barbara Zapadlińska, Wojciech Nowak, Tadeusz Ziobro, zdjęciami nadań solnych oraz plakatem i promocją wydarzenia, otwarciem ogrodu – Bogdan Pasek.

■ Wielkie podziękowania
Przed wszystkim, Gospodni tego miejsca, pierwszego w Polsce Opactwa Benedyktyn, Matce Ksieni Stefani Polkowskiej, jako współorganizatorce i mniszkom, za modlitwę, Benedyktynom z Tyńca – za modlitwę i użyczenie habitów, Kopalnia Soli „Wieliczka” S.A. – za Orkiestrę Reprezentacyjną, także bardzo dziękujemy za delegację Księżnej Kingi, Muzeum Żup Krakowskich w Wieliczce za konsultację wyglądu gatunków soli z przedstawionych dokumentów, Prof. Andrzejowi Włodarkowi za konsultację scenariusza, Zespołowi Melodiaz Zakrzowca i kierownik Domu Kultury Urszuli Tureckiej,

fot. B. Pasek

Paniom z KGW w Staniątkach i Zakrzowcu, Dyrekcji, nauczycielom i uczniom Szkoły Podstawowej w Zakrzowie, Dyrekcji, nauczycielom i przedszkolakom z Przedszkola w Podłężu, Strażakom z OSP Staniątki – za pomoc w zabezpieczeniu ławek. Także wszystkim za udostępnienie zdjęć. **Wszystkim, dzięki którym to wydarzenie mogło się odbyć, nie wymienionym, wielkie podziękowania.**

■ Za wszystko, Bogu niech będą dzięki!

Za przemówienie tu z Krzyża Pana Jezusa. I za życie, kilkakrotne tu przybycie i kanonizację Świętej Kingi. I za świątobliwą ksieni Wizennę z rodziną - fundatorów z rodu małopolskich Gryfitów - Świebodzciców. Za wszystkie modlące się tu pokolenia mniszek i wiernych. Za Jezuitów, którzy podczas I wojny światowej oddali tu życie. Za 800 lat pierwszego w Polsce Opactwa Benedyktyn w Staniątkach. Za 800 lat parafii w Bodzanowie, do której przynależały Staniątki. Za nas wszystkich, którzy możemy czerpać w tym miejscu modlitwą Boże łaski i dar tego dnia: odpustu grzechów. Za piękną pogodę i wspaniałą publiczność.

Barbara Zapadlińska

Zebrane materiały do scenariusza o Świętej Kingie i Opactwie w Staniątkach, posłużyły do napisania powyższego tekstu.

fot. B. Pasek

Urząd Miasta i Gminy w Wieliczce
ul. Powstania Warszawskiego 1
32-020 Wieliczka
tel. +48 12 26 34 100
fax. +48 12 27 86 860
e-mail: magistrat@wieliczka.eu

Z MIASTA I GMINY WIELICZKA

NOWE OBLCZE SOLNEGO MIASTA – SIŁOWNIA, JAKIEJ JESZCZE NIE BYŁO!

rozmowa z Prezesem Solnego Miasta Sp. z o.o Tomaszem Broniowskim

- Na czym polegała modernizacja siłowni w Solnym Mieście i co nowego znajdą tam Mieszkańcy?

- Tomasz Broniowski, Prezes Zarządu Solne Miasto: Po 15 latach działalności przyszedł czas na gruntowną zmianę. Powiększyliśmy przestrzeń treningową i podzieliiliśmy ją na trzy nowoczesne strefy: Cardio, Cross oraz Power. Każda z nich została wyposażona w nowy sprzęt. Chcieliśmy, żeby nasza

siłownia – dziś już oficjalnie SolnyGym – była jednocześnie nowoczesna, bezpieczna i przyjazna dla każdego: od osoby, która dopiero zaczyna, po doświadczonego sportowca. Modernizację udało się przeprowadzić w ekspresowym tempie – w zaledwie 30 dni. To pokazuje determinację naszego zespołu i współpracowników, a jednocześnie jest inwestycją, na którą mieszkańcy Wieliczki czekali od dawna.

- Zmiany objęły także przestrzeń Klubu Fitness SolnyFit. Co się tam zmieniło?

- Na parterze mieliśmy dwie sale audytoryjne, które przez większość roku stały puste. To był niewykorzystany potencjał, szczególnie wobec ogromnego zainteresowania zajęciami fitness. Dlatego dostosowaliśmy je do prowadzenia zajęć sportowych, zachowując jednocześnie możliwość korzystania z nich rano na cele edukacyjne. Efekt? Dwukrotnie więcej zajęć w Klubie Fitness i możliwość wprowadzenia nowych form aktywności – od treningów funkcjonalnych i ogólnorozwojowych, po większą ofertę dla dzieci i seniorów.

Co ważne, przy nowych salach fitness powstała również dodatkowa przestrzeń szatniowa – wielkie pomieszczenie z lustrem i szafkami, w którym można się przebrać i zostawić rzeczy. Choć pełne zaplecze sanitarne pozostaje w dotychczasowych szatniach, to rozwiązanie znacząco ułatwia korzystanie z zajęć. Zadbaliśmy także o wygodę uczestników poprzez stworzenie nowej recep-

Prezes Solne Miasto Sp. z o.o Tomasz Broniowski

cji SolnyFit, zlokalizowanej tuż obok nowych sal. Dzięki temu cała strefa fitness jest teraz spójna, funkcjonalna i gotowa do intensywnego użytkowania.

- Co powiedziałyby Pan Mieszkańcom i Gościom, którzy jeszcze się wahają – czy warto odwiedzić SolnyGym i SolnyFit?

- Zdecydowanie warto. To miejsce stworzone przede wszystkim dla mieszkańców Wieliczki i okolic – dla ich zdrowia, aktywności i integracji. Każdy znajdzie tu coś dla siebie: większą, przyjazną przestrzeń, nowoczesny sprzęt, dodatkowe udogodnienia i dużo więcej zajęć w dogodnych godzinach. Chcemy, by Solne Miasto było miejscem, które daje energię, poprawia samopoczucie i zaszczepia sportowego ducha. Zapraszamy wszystkich – zarówno tych, którzy już nas znają, jak i osoby, które dopiero chcą zacząć swoją sportową przygodę.

GMINNA RADA SENIORÓW ODWIEDZIŁA SEJM

9 września, na zaproszenie Pani Poseł Urszuli Ruseckiej, Gminna Rada Seniorów odwiedziła Sejm Rzeczypospolitej Polskiej.

Podczas wizyty Seniorzy mieli okazję poznać funkcjonowanie Sejmu, a także zwiedzić Pałac Prezydencki oraz zapalić znicz przy Grobie Nieznanego Żołnierza.

To była cenna lekcja o instytucjach państwowych, ale również dobry moment na integrację i rozmowy. Dziękujemy wszystkim Seniorom za obecność, zaangażowanie i wspólnie spędzony czas.

KOPALNIA SOLI „WIELICZKA”

KOPALNIA SOLI „WIELICZKA” W TYSIĄCLETNIJ OPOWIEŚCI – „KRONIKA POLSKA 1025–2025”

W sobotę, 13 września 2025 roku, krakowski Rynek stał się sceną jednego z najbardziej spektakularnych wydarzeń kulturalnych roku – monumentalnego widowiska plenerowego „Kronika Polska 1025–2025”. Było to prawdziwe międzypokoleniowe święto historii i sztuki, które zgromadziło tłumy mieszkańców i turystów. Wszystko po to, by wspólnie zanurzyć się w niezwykłą, pisaną przez wieki opowieść o Polsce. Z dumą i wzruszeniem – tym wyjątkowym spektaklu wzięła udział Kopalnia Soli „Wieliczka” – partner wydarzenia i uczestnik barwnego korowodu.

Tysiąc lat historii – opowiedziane światłem, dźwiękiem i ruchem

Zorganizowane przez Miasto Kraków, Województwo Małopolskie i Teatr KTO wydarzenie miało wymiar nie tylko artystyczny, ale także edukacyjny i symboliczny. Na ulice Starego Miasta wyszło ponad 500 wykonawców – aktorów, rekonstruktorów historycznych i muzyków, którzy w formie żywego spektaklu ukazali najważniejsze momenty z dziejów państwa polskiego – od koronacji Bolesława Chrobrego aż po współczesność.

Kulminacyjnym momentem przedsięwzięcia był multimedialny spektakl na Rynku Głównym – z mappingiem na fasadzie Sukiennic, inscenizacją inspirowaną *Odprawą posłów greckich*, muzyką na żywo i akrobatycznymi popisami. Była to prawdziwa teatralna podróż w czasie pod gołym niebem, pełna emocji i wzruszeń.

Górnicy w królewskim orszaku

Na czele korowodu – wśród królów, rycerzy, dworzan, mnichów i mieszczan – dumnie maszerowali górnicy z Kopalni Soli „Wieliczka” wraz z Reprezentacyjną Orkiestrą Dętą Kopalni Soli „Wieliczka”. W korowodzie wzięli udział również ratownicy górniczy z Kopalnianej Stacji Ratownictwa Górniczego oraz księżna Kinga – postać historyczna i legendarna, nierozdzielnie związana z Wieliczką. Udział górników symbolizował ogromną rolę „białego złota” w budowaniu potęgi państwa polskiego. Ich obecność była nie tylko pięknym akcentem, ale i żywym symbolem ciągłości historii i tradycji. W wydarzeniu uczestni-

czyli przedstawiciele Grupy Kapitałowej Kopalni Soli „Wieliczka”: Łukasz Sadkiewicz – Członek Zarządu Kopalni Soli „Wieliczka” S.A., Barbara Ptak – Prezes Zarządu Kopalni Soli „Wieliczka” Turystyka oraz Barbara Zięba-Godula – Członek Zarządu Kopalni Soli „Wieliczka” Turystyka.

Sól, która budowała królestwo

Wieliczka – skarb Małopolski i światowego dziedzictwa UNESCO – od wieków była jednym z filarów gospodarczych Królestwa Polskiego.

Dochody z Żup Krakowskich finansowały najważniejsze inwestycje państwowe i kulturalne: wspierały Akademię Krakowską, odbudowywały Wawel po pożarach, a sól z wielickich pokładów trafiała na stoły całej Europy. Nie bez powodu mówi się, że w dawnych czasach sól była cenna jak złoto – i równie pilnie strzeżona przez monarchów.

Udział Kopalni Soli „Wieliczka” w „Kronice Polskiej 1025–2025” był nie tylko hołdem dla historii, ale także manifestacją żywotności i ciągłości dziedzictwa, które nieprzerwanie inspirowało i jednoczy kolejne pokolenia Polaków. To była prawdziwa lekcja historii na żywo – w sercu Krakowa, wśród murów pamiętających królewskie koronacje.

Twórcy widowiska: scenariusz: Bronisław Maj, Jerzy Zoń, tekst: Bronisław Maj, muzyka: Aleksander Brzeziński, scenografia i kostiumy: Joanna Jaśko-Sroka, inscenizacja i reżyseria: Jerzy Zoń, producent: Sebastian Godula. Organizatorzy: Miasto Kraków, Województwo Małopolskie, Teatr KTO. Partnerzy: Kopalnia Soli „Wieliczka”, Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka, Małopolska Organizacja Turystyczna. Patroni medialni: TVP, TVP Info, TVP3.

KOMORA GÓRNICZEGO DZIEDZICTWA IM. PROF. WITOLDA ŻABICKIEGO

W sobotę, 20 września z okazji 80-lecia działalności Stowarzyszenia Wychowanków Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie, w uznaniu wybitnych zasług prof. Witolda Żabickiego w krzewieniu i pielęgnowaniu tradycji górniczych, jednej z komór Kopalni Soli „Wieliczka” zostało nadane Jego imię.

Profesor Witold Żabicki to postać wyjątkowa dla polskiego górnictwa – naukowiec, wychowawca wielu pokoleń inżynierów, strażnik i propagator górniczych wartości. Uhonorowanie jego osoby w pod-

Wojewoda Małopolski **dr inż. Krzysztof Jan Kłęczar**
Prezes Kopalni Soli „Wieliczka” S.A. **Marian Leśny**
zapraszają solistów i zespoły z województwa małopolskiego
do udziału w VIII edycji konkursu

Zaśpiewaj i Ty Niepodległej

POWSTAŃCZE MELODIE

zgłoszenia do 5 października 2025
na adres e-mail: zaspiewajtinyNiepodleglej@muw.pl
Laureaci konkursu wystąpią 6 listopada 2025
podczas koncertu finałowego w Kopalni Soli „Wieliczka”.

ORGANIZATORZY PARTNERZY

ziemiach Kopalni Soli „Wieliczka” - miejscu, które jest symbolem pracy górników, ma szczególny wymiar.

Podczas wydarzenia wysłuchaliśmy wyjątkowych wspomnień, głębokich refleksji oraz słów uznania ze strony zaproszonych gości – przedstawicieli świata nauki, górnictwa oraz wychowanków AGH. Uroczystość uświetniła również Reprezentacyjna Orkiestra Dęta Kopalni Soli „Wieliczka”.

To wydarzenie było nie tylko okazją do wspólnego świętowania jubileuszu Stowarzyszenia, ale także do refleksji nad znaczeniem dziedzictwa górniczego i rolę, jaką odgrywały w jego pielęgnowaniu osoby takie jak prof. Witold Żabicki.

UZDROWISKO KOPALNIA SOLI „WIELICZKA”

Zapraszamy po zdrowie do Wieliczki!

Zapraszamy do Uzdrowiska 135 metrów pod ziemią. W unikatowym mikroklimacie kopalni soli leczymy schorzenia górnych i dolnych dróg oddechowych. Proponujemy także pobyty profilaktyczne i wzmacniające odporność - Dzień dla Zdrowia i Zdrowy Sen.

SPRAWDŹ

www.uzdrowisko.kopalnia.pl

Z Miasta i Gmi

Stanisław Kracik Honorowym Obywatelom Miasta i Gminy Niepołomice

Podczas uroczystej sesji Rady Miejskiej tytuł Honorowego Obywatela Miasta i Gminy Niepołomice otrzymał Stanisław Kracik. To najwyższe wyróżnienie, jakie możemy przyznać osobie szczególnie zasłużonej dla naszej wspólnoty.

Dzięki jego wizji i decyzjom Niepołomice zmieniły się na zawsze – od królewskiego zamku, przez strefę inwestycyjną, aż po nowoczesną infrastrukturę. Dziś nasze miasto to rozpoznawalna marka. To właśnie Stanisław

Kracik, swoją odwagą, determinacją i wiarą w przyszłość, sprawił, że Niepołomice rozkwitły i stały się wzorem dla innych gmin. To dowód, że jeden człowiek z pasją i konsekwencją potrafi odmienić los całej społeczności.

Dziękuję radnym obecnej kadencji za jedno-myślne podjęcie uchwały o nadaniu tego tytułu. Dziękuję Państwu za tak liczną obecność. A naszemu Czcigodnemu Honorowemu Obywatelowi dziękuję – jako burmistrz i mieszkaniec – za wysoko zawieszoną poprzeczkę, za inspirację. Michał Hebda dodał – taki Burmistrz jak Pan zdarza się raz na tysiąc lat

Dom kultury w Staniątkach po remoncie

Teraz czas na muzykę i spotkania w odświeżonej przestrzeni. Sala dydaktyczna na piętrze została odmalowana (3 300 zł), scena i sala główna zostały odświeżone (14 860 zł),

antresola została przebudowana i pełni teraz funkcję sali muzycznej z wyciszeniem akustycznym (41 820 zł).

Samochód ratowniczo gaśniczy dla OSP Niepołomice-Podgrabie

63 jednostki OSP z Małopolski otrzymały auta w ramach projektu „Bezpieczna Małopolska – Bon na ratowanie – Straż Pożarna”, o wartości ponad 65 mln zł, współfinansowanego z funduszy europejskich.

Wśród wyróżnionych jednostek znalazła się OSP Niepołomice-Podgrabie, która otrzymała fabrycznie nowy, w pełni wyposażony pojazd ratowniczo-gaśniczy. Zakup auta marki Volvo FL 4x4. o wartości 1 024 959 zł był możliwy dzięki: Funduszom Euro-

pejskim – 65% wartości, czyli 666 223,35 zł, w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego 2021–2027 oraz wkładowi własnemu Gminy Niepołomice – 35%, czyli 358 735,65 zł. Burmistrz Michał Hebda życzył jednostce OSP Niepołomice-Podgrabie, aby nowy pojazd pozwolił druhom działać jeszcze szybciej, sprawniej i skuteczniej – zarówno podczas akcji gaśniczych, jak i ratowniczych, niosąc pomoc wszystkim potrzebującym.

Rok szkolny trwa, a warto przypomnieć, co wyremontowano

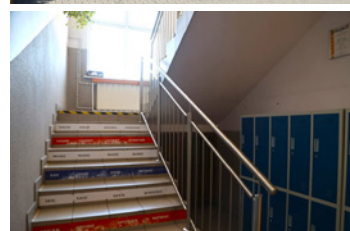
W czasie wakacji w obiektach oświatowych przeprowadzono szereg remontów i prac inwestycyjnych. Oto tylko niektóre z nich.

- W Szkole Podstawowej im. św. Jadwigi Królowej Polski w Podłężu przeprowadzono m.in.: montaż balustrady na trzech klatkach schodowych – 77 600 zł, montaż systemu klimatyzacji i modernizację instalacji elektrycznej – 97 850 zł.

- W Szkole Podstawowej w Woli Zabierzowskiej wykonano: remont parkietu w sali gimnastycznej (25 400 zł), wymianę drzwi do sali gimnastycznej (13 000 zł), cyklinowanie podłóg w trzech salach lekcyjnych (10 467 zł).

- W Szkole Podstawowej w Zakrzowie przebudowano dawną salę gimnastyczną. Dzięki inwestycji powstały nowe przestrzenie do nauki, czyli dwie sale lekcyjne, salka do zajęć indywidualnych, korytarz. Podczas prac także: zamurowano górne okna dawnej sali, wykonano nowe okno w salce zajęć indywidualnych, wydzielono przedsionek na parterze, zamontowano instalacje elektryczną, c.o. i wentylację, dostosowano budynek do

zaleceń przeciwpożarowych, odnowiono posadzkę w oddziale przedszkolnym. To właśnie dzięki temu, że kilka lat temu wybudowano nową salę gimnastyczną, dziś dawna przestrzeń sportowa mogła zostać przeznaczona na cele dydaktyczne.

Pierwsza MDP z OSP Podłęże

Na stadionie LKS Piłkarz Podłęże odbyły się gminne zawody sportowo-pożarnicze Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych. Zawody te pozwalają druhom doskonalić swoje umiejętności, podnosić sprawność fizyczną oraz przygotowywać się do przyszłej służby w jednostkach operacyjno-technicznych.

Oto wyniki: I – OSP Podłęże, II – OSP Staniątki, III – OSP Wola Batorska, IV – OSP Zakrzów, V – OSP Zabierzów Bocheński, VI – OSP Wola Zabie-

rzowska, VII – OSP Niepołomice-Podgrabie, VIII – OSP Niepołomice. Udział w zawodach to przede wszystkim szkolenie i przygotowanie do realnych działań ratowniczo-gaśniczych, które w przyszłości mogą stać się ich codziennością.

PTG „Sokół” pamięta

W PTG „Sokół” Niepołomice odbyła się wyjątkowa uroczystość odsłonięcia tablicy upamiętniającej osoby, które w 1992 roku przyczyniły się do odrodzenia Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół” w naszym mieście.

Niektórych z nich nie ma już dziś wśród nas, lecz pamięć o ich oddaniu i pracy pozostaje żywa. To właśnie dzięki nim w wolnej Polsce na nowo rozkwitły idea braterstwa, lokalnej wspólnoty i sportowego ducha, które do dziś

stanowią fundament działalności naszego gniazda. Z wdzięcznością wspominamy wszystkich, których nazwiska znalazły się na tablicy – to dzięki ich pasji i zaangażowaniu „Sokół” wciąż wzlatuje wysoko.

Miejskie rozdanie 2.0” – gra, która uczy, jak zmieniać miasta na lepsze

„Miejskie rozdanie 2.0” to innowacyjna gra wieloosobowa, która angażuje uczestników w identyfikowanie wyzwań współczesnych miast i wspólne poszukiwanie rozwiązań – zarówno z perspektywy mieszkańców, jak i we współpracy z samorządami.

Poruszane w grze zagadnienia nawiązują m.in. do celów Krajowej Polityki Miejskiej 2030 i obejmują kluczowe tematy takie jak: ekologia, zmiany klimatyczne, zrównoważona mobilność, integracja społeczna, estetyka przestrzeni publicznej oraz bezpieczeństwo ruchu drogowego. Jednym z pierwszych miejsc, gdzie prze-

prowadzono grę, były Niepołomice. Uczniowie Zespołu Szkół im. Ojca Świętego Jana Pawła II – jak zawsze – doskonale poradzi sobie z miejskimi wyzwaniami, wykazując się kreatywnością, odpowiedzialnością i zaangażowaniem. Gra została opracowana i przeprowadzona przez stowarzyszenie Pospolite Ruszenie. Projekt był rozwijany przez ostatni rok, a jego celem jest wsparcie edukacji obywatelskiej i miejskiej wśród młodzieży „Miejskie rozdanie 2.0” będzie wykorzystywane podczas warsztatów edukacyjnych w szkołach i uczelniach zarówno w Polsce, jak i w Grecji.

Z.Z.

Turniej Piłkarski Polsko-Rumuński

Pełen sportowych emocji był Towarzyski Turniej Piłkarski Przyjaźni Polsko Rumuńskiej, a oto wyniki: 1. Brasov, 2. UMiG Niepołomice, 3. Romani Din Cracovia, 4. Kornet Drum Bun. Podziękowania złożono Towarzystwu Polsko-Rumuńskiemu w Krakowie, Konsulatowi Honorowemu Rumunii w Krakowie oraz MKS Puszcz Niepołomice za gościnę oraz wszyst-

kim za świetną sportową rywalizację.

Po pożarze w Przedszkolu w Zabierzowie Bocheńskim

Doszło do pożaru w przedszkolu w Zabierzowie Bocheńskim. Ogień został szybko ugaszony, na miejscu przeprowadzono czynności wyjaśniające przyczyny zdarzenia. Najważniejsze, że nikomu nic się nie stało. Zanim dzieci powrócą do placówki, muszą być znane wyniki ekspertyzy wyjaśniające powód pożaru. Potem dopiero rozpocznie się remont. Zajęcia przedszkolne

będą odbywać się w Szkole Podstawowej.

Burmistrz Niepołomic podziękował strażakom z OSP Zabierzów Bocheński, OSP Wola Batorska, OSP Niepołomice i PSP Wieliczka za – jak zwykle – profesjonalną, sprawną i szybką akcję gaśniczą.

2

października
czwartek

godz. 18:00

Zamek
Królewski
w Niepołomicach,
Komnata
Akustyczna

Spotkanie z Prezydentem RP w latach 2015-2025

ANDRZEJEM DUDĄ

połączone z promocją książki
TO JA. ANDRZEJ DUDA

W trakcie spotkania
będzie można nabyć książkę
oraz otrzymać
autograf Prezydenta

Zaprasza
Burmistrz Miasta
i Gminy Niepołomice
Michał Hebda

Z Gminy Biskupice

Materiały informacyjne Gminy BISKUPICE

Modernizacja świetlicy

Gmina Biskupice po raz kolejny została beneficjentem programu „Małopolskie świetlice wiejskie 2025”. Przy wsparciu finansowym

Województwa Małopolskiego realizowane są działania, które mają na celu poprawę funkcjonalności i estetyki Świetlicy w Szczyglowie, która obecnie przechodzi gruntowną modernizację.

W ramach zadania „Modernizacja świetlicy wiejskiej w Szczyglowie” przewidziano działania, które nie tylko odświeżą przestrzeń, ale także uczynią ją bardziej komfortową dla mieszkańców. Prace rozpoczęły się od przygotowania budynku do modernizacji. Wykonano demontaż ościeżnic drzwiowych oraz rozebrano stare posadzki. Następnie przystąpiono do odświeżenia głównej sali świetlicowej – podło-

gę pokryła estetyczna wykładzina, a wkrótce na ścianach pojawi się nowa farba. Hol również zyska na funkcjonalności i wyglądzie – zamontowane zostaną nowe drzwi oraz odnowione zostaną ściany. Dodatkowo, modernizację przejdzie system instalacji grzewczej, co z pewnością poprawi komfort użytkowania obiektu w chłodniejsze dni. Całość inwestycji wynosi 87 000 zł brutto, z czego 50 000 zł pochodzi z dofinansowania ze środków Województwa Małopolskiego. Pozostała kwota pochodzi z budżetu Gminy Biskupice. Dzięki realizacji tego zadania mieszkańcy Szczyglowa mogą cieszyć się nowoczesną świetlicą, która nadal będzie miejscem spotkań, wydarzeń kulturalnych oraz integracji lokalnej społeczności.

Inwestycja dla bezpieczeństwa pieszych - budowa chodnika w Biskupicach i Trąbkach

Trwają wyłożone prace związane z budową chodnika w miejscowościach Biskupice i Trąbki. Nowa infrastruktura powstaje wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 966 i ma na celu poprawę bezpieczeństwa pieszych oraz komfort przeemieszczania się mieszkańców.

Projekt obejmuje budowę prawostronnego chodnika, który połączy dwa kluczowe odcinki: od skrzyżowania z drogą gminną nr 560056K (tzw. Biskupice-Zagumnie) aż do kolejnego skrzyżowania nr 560022K (tzw. Biskupice-Pacówki-Trąbki) w miejscowości Trąbki. Oprócz samego chodnika, inwestycja obejmuje również przebudowę zjazdów publicznych i indywidualnych, a także wyko-

nanie kanalizacji deszczowej, co dodatkowo poprawi funkcjonalność całego obszaru. Tak kompleksowe podejście do projektu gwarantuje, że nowa infrastruktura będzie służyć mieszkańcom przez długie lata.

Za realizację zadania odpowiada konsorcjum dwóch firm: PROFEXIM Spółka jawna H. J. Duda oraz BILDEX Dariusz Duda. Wykonawcy zostali wyłonieni w drodze przetargu, a wartość całej inwestycji wynosi 2 069 138,94 zł brutto. Na realizację projektu Zarząd Województwa Małopolskiego przyznał dofinansowanie w wysokości 700 000 złotych w ramach Inicjatyw Samorządowych prowadzonych przez Zarząd Dróg Wojewódzkich. Pozostała

część funduszy pochodzi z budżetu Gminy Biskupice. Dzięki temu wsparciu lokalna społeczność może liczyć na szybsze zakończenie prac i niższe koszty dla samorządu. Jak podają zapisy umowy, prace budowlane mają zakończyć się do końca stycznia 2026 roku.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Tomaszkowicach świętuje 20-lecie

Środowiskowy Dom Samopomocy w Tomaszkowicach świętował 20-lecie swojej działalności. Uroczystość była pełna radości, wzruszeń i niezapomnianych chwil, które zgromadziły podopiecznych, ich rodziny, pracowników oraz licznych gości wspierających ośrodki przez lata.

Atmosfera od samego rana była wyjątkowa. Pięknie udekorowana sala wypełniła się uśmiechami i pozytywną energią. Na jubileusz przybyli przedstawiciele lokalnych władz, w tym Poseł na Sejm RP Urszula Rusecka, Starosta Wielicki Roman Ptak oraz Wójt Gminy Biskupice Renata Gawlik. Wójt ogłosiła wspaniałą wiadomość – decyzję o budowie nowej siedziby ŚDS w Zabłociu, co daje nadzieję na jeszcze lepsze warunki dla podopiecznych. Podczas oficjalnych przemówień kierownik ŚDS, Elżbieta Duda, podziękowała wszystkim za lata współ-

pracy i troskę o osoby potrzebujące wsparcia. Goście podkreślali znaczenie ośrodka dla lokalnej społeczności oraz wyrażali wdzięczność za zaangażowanie pracowników.

Uroczystość uświetniły życzenia od znanych artystów – Maryli Rodowicz, Sławomira, Marcina Millera z zespołu Boys oraz kabaretu „Paranienormalni”. Wzruszające słowa płynące za pośrednictwem internetu sprawiły wszystkim ogromną radość, pokazując, jak wielką moc mają gesty życzliwości. Jubileusz obfitował w wyjątkowe momenty – jedną z atrakcji była „gala oskarowa”, podczas której każdy z podopiecznych otrzymał statuetkę za swoje wyjątkowe cechy i talenty. Specjalne wyróżnienia trafiły także do terapeutów, którzy na co dzień wspierają uczestników ośrodka.

Wielką niespodzianką był występ Marka Piekarczyka, legendarnego wokalisty zespołu

TSA, który porwał publiczność do wspólnego śpiewania i tańca. Po koncercie rozpoczęła się zabawa taneczna, a parkiet szybko zapełnił się uśmiechniętymi uczestnikami. Dodatkową atrakcją była fotobudka – miejsce pełne kolorowych rekwizytów i pomysłów na pamiątkowe zdjęcia. Środowiskowy Dom Samopomocy w Tomaszkowicach przez dwie dekady stał się miejscem wsparcia i bezpieczeństwa dla osób potrzebujących pomocy. Jubileusz był okazją do podziękowania wszystkim, którzy przyczynili się do sukcesu ośrodka. Życzymy kolejnych lat pełnych sukcesów oraz energii do dalszej pracy na rzecz lokalnej społeczności!

Powiatowe Dożynki w Gdowie – święto plonów i tradycji

W sobotę, 31 sierpnia, w Gdowie odbyły się Powiatowe Dożynki, współorganizowane przez Powiat Wielicki i Gminę Gdów. W wydarzeniu wzięli udział mieszkańcy oraz zaproszeni goście, w tym Wicepremier i Minister Obrony Narodowej Władysław Kosiniak-Kamysz, który podziękował rolnikom za ich codzienną pracę i zaangażowanie.

Uroczystość otworzyli wspólnie Starosta Wielicki Roman Ptak oraz Wójt Gminy Gdów Zbigniew Wojaś. Tradycyjnie rozpoczęto ją Mszą Świętą oraz obrzędem dożynkowym w wykonaniu Zespołu Regionalnego „Mietniowiacy”.

Podczas święta mieszkańcy mogli podziwiać barwne wieńce przygotowane przez Koła Gospodyń Wiejskich, degustować tradycyjne produkty regionalne oraz oglądać występy artystyczne – od folkloru po nowoczesne aranżacje muzyczne w wykonaniu lokalnych zespołów.

Powiatowe Dożynki w Gdowie były nie tylko okazją do wyrażenia wdzięczności za tegoroczne zbiory, ale również do wspólnej zabawy, integracji mieszkańców i kultywowania polskich tradycji.

Nowoczesna obsługa mieszkańców w Powiecie Wielickim

Mieszkańcy Powiatu Wielickiego mają już do dyspozycji nowy udogodnienie – urządomat przed budynkiem Starostwa przy ul. Słowackiego 29. Automat umożliwia całodobowy odbiór dokumentów z wydziałów komunikacji, geodezji, budownictwa oraz ochrony środowiska.

„Mieszkańcy coraz częściej potrzebują prostych i dostępnych rozwiązań, które oszczędzają czas. Urządomat, wyposażony w blisko 100 skrytek, pozwala odebrać dokumenty wtedy,

kiedy jest to dla nich najwygodniejsze” – podkreśla Roman Ptak, Starosta Wielicki.

Działanie urządomatu przypomina paczkomat – dokumenty można odebrać o dowolnej porze dnia i nocy, bez kolejek i ograniczeń wynikających z godzin pracy urzędu. To kolejny krok w kierunku nowoczesnej administracji, która stawia na wygodę, dostępność i efektywność obsługi mieszkańców Powiatu Wielickiego.

Elżbieta Sendor nową Sekretarz Powiatu Wielickiego

W pierwszych dniach września w Starostwie Powiatowym w Wieliczce, Starosta Wielicki Roman Ptak wraz z Wicestarostą Ewą Ptasznik powitali w gronie pracowników Elżbietę Sendor, która objęła funkcję Sekretarza Powiatu Wielickiego.

Pani Sendor jest absolwentką Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie na kierunku zarządzanie w sektorze publicznym i pozarządowym. Od początku swojej

kariery zawodowej związana była z Lokalną Grupą Działania, wspierającą inicjatywy społeczne i kulturalne na terenie powiatu. Od 10 lat pełni mandat radnej Rady Miejskiej w Wieliczce, przewodnicząc Komisji Kultury.

Równolegle angażuje się w działalność kulturalną jako zastępca kierownika ds. organizacyjnych w Zespole Regionalnym „Mietniowiacy”, kultywującym lokalne tradycje muzyczne i taneczne.

Elżbieta Sendor łączy kompetencje menedżerskie, doświadczenie samorządowe oraz pasję do kultury, co pozwoli jej skutecznie realizować zadania na rzecz rozwoju Powiatu Wielickiego.

